

інформації, а й для забезпечення відповідності ідеальним уявленням щодо цілей державної діяльності, яка повинна охоплювати людську спільноту у всій її цілісності, сприяти задоволенню інтересів кожного окремо індивіда та всього суспільства, оскільки вони не можуть бути забезпечені власними силами без участі відповідних осіб.

Література

1. Birkinshaw P. Freedom of Information: The Law, the Practice and the Ideal / P. Birkinshaw. – L., 1988. – P. 57-61.

2. Конституции буржуазных государств Европы / под ред. Г.С. Гурвича [Електронний ресурс]. – М.: Изд-во иност. лит., 1957. – 1150 с. – Режим доступу: <http://padaread.com/?book=17715&pg=4> (дата звернення; 21.01.2017). – Назва з екрана.

3. Mackaay E. The public right to information / E. Mackaay // Information law towards the 21st centry. Information law series 2. Denver; Boston, 1992. – P. 168-170.

4. Beers T.I. Public access to government information / T.I. Beers // Information law towards the 21st centry. Information law series 2. – Denver; Boston, 1992. – P. 82.

УДК 346.9(043)

Калюжний Р. А., д.ю.н., професор,
Станішевська А. Г., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ІНСТИТУТ ПРИВАТНИХ ВИКОНАВЦІВ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ

Україна займає одне з перших місць за зверненнями до Європейського суду з прав людини у зв'язку з порушеннями прав людини на стадії виконання судових рішень. На думку експертів, одними з головних чинників, що впливають на таку негативну ситуацію, є: надзвичайна завантаженість державних виконавців, недостатній рівень матеріально-технічного забезпечення та корупційна складова, яка викликана низьким рівнем оплати праці державних виконавців [1].

З метою реформування системи виконання судових рішень та рішень інших органів, на початку червня 2016 року Верховна Рада України ухвалила Закон «Про органи і осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень та рішень інших органів» (далі - Закон). Законом визначено основи організації та функціонування в Україні змішаної системи виконавчого провадження. Мається на увазі, що примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) буде здійснюватися як органами державної виконавчої служби, так і

приватними виконавцями [2].

Звісно, поява інституту приватних виконавців є новелою українського законодавства, що має свої переваги і недоліки.

Значною перевагою є те, що запровадження даного інституту слугуватиме зменшенню завантаженості органів державної виконавчої служби, оскільки стягувач матиме змогу самостійно обирати, куди подавати документ для примусового виконання: до державного виконавця чи до приватного.

Також поява змішаної системи виконання рішень дозволить державі скоротити та оптимізувати систему органів державної виконавчої служби, залишивши працювати на посадах найбільш кваліфікованих працівників, які будуть отримувати гідне матеріально-технічне забезпечення завдяки коштам, котрі вивільняться внаслідок проведення скорочення кількості державних виконавців [3].

Позитивним є і те, що новий інститут забезпечить заощадження бюджетних коштів, оскільки приватні виконавці не потребуватимуть бюджетного фінансування. Відповідно до Закону вони працюватимуть за певний відсоток, що, в свою, чергу буде стимулом працювати на результат та оперативно виконувати функціональні обов'язки.

Не дивлячись на досить оптимістичні положення Закону щодо впровадження інституту приватних виконавців, серед населення існують неоднозначні погляди щодо проведення реформи даної сфери, зокрема існують побоювання, що це стане узаконенням колекторів і рейдерів, які отримавши ліцензію на законних підставах зможуть забирати майно, вибивати гроші, залякувати тощо.

Проте такі побоювання є зовсім безпідставними. Адже, по-перше, приватні виконавці здійснюватимуть виконання рішень юрисдикційних органів у відповідності з передбаченою законом процедурою, за якою нині діють державні виконавці. Тобто стягнення виплат або примушення боржника до вчинення певних дій буде відбуватися за єдиною визначеною процедурою як приватними, так і державними виконавцями. Приватні виконавці матимуть такі ж повноваження як і органи державної виконавчої служби.

По-друге, приватний виконавець несе за свої рішення, дії чи бездіяльність та завдану третім особам шкоду цивільно-правову, адміністративну чи кримінальну відповідальність у порядку та обсягах, установлених законом, а також дисциплінарну відповідальність у порядку, встановленому Законом [2].

Наприклад, кримінальну відповідальність передбачено за вчинення службових злочинів – зловживання владою або службовим становищем (ст. 364), перевищення влади або службових повноважень (ст. 365), службове підроблення (ст. 366), службова недбалість (ст. 367), прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою

особою (ст. 368), провокація підкупу (ст. 370 КК України) [4].

Законом передбачено можливість подання скарги на дії приватного виконавця у разі перевищення ними свої повноважень. Також їхня діяльність контролюватиметься Міністерством юстиції України та Радою приватних виконавців України, що сприятиме забезпеченню захисту інтересів боржника у виконавчому провадженні.

По-третє, стати приватним виконавцем зможе не кожен бажаючий, а лише особа, яка відповідає вимогам, визначених ст. 18 Закону, та після складення кваліфікаційного іспиту. Тобто побоювання, що до цієї сфери діяльності зможуть потрапити кримінальні елементи, професійні колектори, колишні правоохоронці, що відзначилися неправомірними діями, перебільшені [2].

Тож, як висновок, необхідно зазначити, що запровадження інституту приватних виконавців в Україні, попри всі недоліки та можливі ризики, є досить прогресивною ідеєю, що надасть змогу створити ефективну систему органів примусового виконання рішень юрисдикційних органів в Україні, а також дозволить гармонізувати українське законодавство із законодавством держав Європейського союзу.

Література

1. Щодо актуальних питань запровадження інституту приватних виконавців в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://obljustif.gov.ua/schodo-aktualnyh-pytan-zaprovadzhennya-instytutu-pryvatnyh-vykonavtsiv-v-ukrajini/> (дата звернення: 21.01.2017). – Назва з екрана.

2. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1403-19> (дата звернення: 21.01.2017).

3. Петренко Ю. Перспективи та доцільність введення приватних виконавчих служб в Україні [Електронний ресурс] / Ю. Петренко. – Режим доступу: <http://blog.liga.net/user/jurclub/article/3102.aspx> (дата звернення: 21.01.2017). – Назва з екрана.

4. Кримінальний кодекс від 05.04.2001 № 2341-III / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 21.01.2017).